

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.

Видав Робітничо-Фармерське Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

КАПІТАЛІСТИЧНІ ПІРАТИ.

Часи очайдуних піратів (морських розбійників), що в давнині нападали головним робом на купецькі пароплави, грабували їх для легкої наживи і були пострахом для подорожуючих на всіх морських шляхах, безповоротно минули.

Того тину піратів уважали за злочинців і були вони поза законом. Нині такі пірати дуже рідко трапляються.

Але в наших часах розвелася нова пірати, що грабують людей зовсім безкарно і "по закону". Модерні пірати, це капіталісти, власники корабельних компаній.

Модерні морські розбійники по морю не полюють за своїми жертвами, ані не наражають власного життя, як колишні. Вони живуть собі розкішно в пишних палацах в різних країнах і тільки накази дають своїм підчиненим слугам, кілька з кожного подорожуючого морем або за кожну перевезену кораблями річ, належить здерти поза тим, що беруть вони на покриття дійсних витрат зв'язаних з втриманням і курсуванням корабля.

Якими небудуть уміромними "зисками", що дістаються їм без ніякої праці, вони не вдоволяються. Вони просто грабують все, що можуть. Грабунок той дійшов до того, що став загрозой таким країнам, як Канада. Це я викликало потребу розсадження змови корабельних компаній і для того канадське правительство назначило В. Т. Р. Престона своїм інвестигатором.

По довших розслідах Престон предложив парламенту через міністра торгівлі свій акт, який виявляє велику змову так званого Північно-Атлантичного Корабельного Об'єднання, яке при допомозі контролю всіх великих корабельних підприємств у світі, підірбувало ціни на перевіз кораблями пасажирів і товарів, особливо до Канади та Злучених Держав, до нечуваної висоти.

Згадане корабельне об'єднання контролює майже весь перевіз морем між Канадою, Великою Британією і європейським континентом. Це я дало йому змогу підняти ціни перевозу так високо, що вони в наслідку стали дуже прикро відбиватися на еміграції до Канади і на канадській заграничній торгівлі.

Престон прослідив і подає історію цього корабельного об'єднання. Коли почалася чисельна еміграція до Канади, корабельна лінія Алан порозумілася з корабельною лінією Гамбург-Амерікан в справі об'єднання континентальних британських і американських корабельних компаній, щоб відтак підняти ціни перевозу емігрантів.

Після того, як зроблено угоду між тими компаніями, ціну за перевіз кожного емігранта підвищено від \$17 до \$35 в 1914 році. Підвищу зроблено, не зважаючи на те, що еміграція зростає з 20,000 до яких 200,000 річно. Завдяки шій підвищенні створене корабельне об'єднання збільшило свої доходи на 85,000,000 доларів; з того на імігранта, що прибули до Злуч. Держав \$65,000,000, а на тих, що прибули до Канади \$20,000,000.

Від 1914 р. ціни на перевіз емігрантів збільшилися від 7 до 18 фунтів штерлінгів (приблизно від \$33 до \$84). Кошт подорожі емігрантів з Європи до Південної Америки, віддаленої на 6,600 миль, вносить навіть трошки менше чим до Канади, яка віддалена тільки на 2,600 миль. Надвизка, яку збрало корабельне об'єднання, понад ціни 1914 р. від імігрантів, що приїхали між 1919 і 1924 рр. з Великої Британії і європейського континенту до Злуч. Держав і Канади, вносить 110,000,000 доларів, з чого імігранти до Злуч. Держав заплатили \$90,000,000, а імігранти до Канади \$20,000,000.

Компанії, що пробували знизити ціни перевозу емігрантів, були негайно здружені корабельним об'єднанням. Коли ж об'єднання здобуло цілковиту контролу перевозу емігрантів до Північної Америки, тоді взялося воно за фіксування ціни перевозу товарів. Воно, між иншим, виявило дискримінацію проти канадських портів, в користь портів Злучених Держав. Ціни перевозу товарів теж відбилися серйозно на інтересах Канади, так як вони встановлені на її шкоду, а більше в користь континентальних портів.

Корабельне об'єднання до війни, тоб-то до зросту його сили і осягнення контролю над найважливішими корабельними лініями, скликало свої тайні конференції в Парижі, Берліні, Відні і інших європейських містах і його існування годі було докзати. Нині це об'єднання не криється вже з тайною свого існування, бо воно контролює майже весь корабельний рух у світі і не даяється, що хтось зможе йому перешкодити в його грабунку так довго, доки існує рабунковий капіталістичний лад.

В склад Північно-Атлантичного Корабельного Об'єднання входять слідуючі компанії: Америкен, Енкор-Доналдсон і Томпсон, Балтик-Амеріка, Кенедін Песифік, Компані Женераль (Франція), Транс-Атлантиська Компанія, Кокуліч (Італія), Кунард, Гамбург-Амерікан, Юнайтед Амерікен, Інтерконтинентал Транспорте (злучена з Канадською Корабельною Ко.), Голанд-Амеріка, Норт Джоржен Лойд, Норвезько-Американська Ко., Кейрнс-Ноб'л Ко., Скандинавсько-Американська Ко., Ред Стар, Канадська Правительствена Торговельна Маринарка, Роял Мейл Стімпил Пакет Ко., Гвайт Стар, Гвайт Стар Домініон, Форнес-Вітлі Ко. і Меклін-Кеней Ко.

Крім цих компаній, об'єднання надіється злучити в собі всі апроці континентальні компанії. Коли це станеться, тоді, як каже Престон, воно стане абсолютним паном всіх морських шляхів в цілому світі.

Замітне це, що в цьому об'єднанні є і Канадська Правительствена Торговельна Маринарка. Її створено за гроші горючої цієї країни ніби-то для їхніх послуг, а вона, як і всяке инше капіталістичне підприємство, посунула до своєї "спілки", разом з "дядьком", Сініаром. А доміняльне правительство мусить як інвестигувати весті, щоб дізнатися, в якому то товаристві його власний прикладок знаходиться.

Товариство нічого собі, бо хоч людей грабує, але не скрито, очевидно і "по закону". Що зможе доміняльне правительство зробити проти такої об'єднаної сили капіталістів, не трудно вгадати. Воно, як завжди, визнається у своїй безсилності супроти могутчих модерних морських розбійників.

ПО З'ІЗДІ Т.У.Р.-Ф.Д.

Повернувся до дому на фарми, а мої вички лише мене побачили так сейчас питають: "Дідуно, а снос там большевики лоблять в Маніпегу? Тут нас сусід Цвайнка цитав якусь газету, снос вас там большевики не хотіли плинити і снос вони дуже стласні!"

В ту хвилинку надійшов і сусід Михайло. Він в тій самій секції, що й я. Молодий ще, але інтересується життєм. Він теж чув питання вички, усміхнувся і попросив о відповідь на питання, як там справді большевики в Вінніпегу, хто вони і що роблять?

"Сідайте, товаришу, сейчас оповім" — кажу.

"Однак, заки зачну, поставлю вам, сусіде, одне питання."

"Яке?" — відказує сусід цікаво.

"Знаете, як виглядає годинник?"

"Знаю" — каже сусід.

"А знаете, як в ньому всю ходити: колісцята, триби, вказівки?"

"Розуміється, що знаю, бо не раз свій "будайк" розбирав".

"Гаразд. Отже таксамо, як годинник є зроблений точно, докладно і регулярно, що все у ньому порушається на час і все сповняє свою роботу — так построена робітничо-фармерська організація: Український Робітничо-Фармерський Дім. Цеб-то ті "стласні" большевики, як мої вички кажуть. У них все в найлучшій порядку. Все точно. Кожний знає свою роботу і кожний її охоче і точно сповняє."

"Робітництво свідоме, знає чого хоче і знає спосіб, яким осягнуть свою ціль. Передовсім всі товариші є дуже чемні і услужливі."

"Коли ми приїхали, нас на стації очікували призначені до цього товариші і запровадили нас на стріткарю та до У.Р.-Ф. Дому."

"В офісі ми позипсувалися, хто звідки приїхав і нас сейчас розділено на нічліг по приватних мешканнях товаришів, які мешкають недалеко У.Р.-Ф. Дому. Тут кожного з нас прийняли широко в гості та нагодували, чим хата багата, широко і по товаришам."

"Які ріжниця між патріотичними з'їздами а робітничо-фармерськими? Був я на різних патріотичних з'їздах і там іде і ніколи той сердечности, отвертости, ширости і товаришности я не здивав. Можна було запримітити на кожнім, що було "щось" — якась ріжниця — між тими, які скликували з'їзди, а тими, які скликувалося на ці патріотичні "зборища". Ніхто не журився мною, де я маю спати, де харчуватися по великим Саскатуні чи Едмонтоні. В сали зборів витягали якісь неприємні заключення і відчуваюлося неприємні враження, коли почувеш, бувало, як аранжери з'їздів викликували різних докторів, панів, добродіїв і "дічів" на платформу, лишачи фермерів давали гроші на патріотичні цілі: як бурси, інститути, делегати до Парижа, ловеюні фонди, на сироту Іваса, на оборону рідного краю, на бонди побіди та на всі инші чисто патріотичні цілі; друге, аби фермери за цей привілей платили самі за готель і харч і по місті; третє, аби платили тикети вступли на представления і концерти і четверте, повні тикети на залізницю."

"На робітничо-фармерським з'їзді перше — ніхто ніяких грошей від делегатів не вимагав. Друге — за харч ніхто багато не платив і не потребував ходити по ресторантах, бо товаришки робітничі постаралися кожного дня з'їзду про дуже добрий, смачний харч (борщ, капуста, пироги, голубці, всяке м'ясо, кейки, паї і все инше.) Третє — ні-

хто за готель по два долари не платив, бо кожний замешкав у котрогось з товаришів. Четверте — на всі представления і концерти кожний делегат дістав перепустку "фрі оф чардж" — без оплати отже — і то не десь позаду, але в передніх кріслах просторої сали (театру) У.Р.-Ф.Д. П'яте — за залізницю платять всі члени Т.У.Р.-Ф.Д. рівно, так ті, що з Вінніпегу, як і ті, що з Венкувер чи Монреалу. Зараз при вписі делегатів кожного питають, кілька його коштує залізниця. Цю суму за всі тикети додають разом, а відтак ділять через число всіх членів Товариства і знаходять пересічний квоту, що припадає на кожного члена організації. Потім розділюють всі кошти на всі Відділи Т.У.Р.-Ф.Д. після кількості їх членства. Кожний відділ сплачує це, що належить за всіх його членів."

"Ну, то ті большевики — каже мій сусід — видно діло, розуміють бізнес і дивно мені тепер, чому деякі пани так на них вигавкують по своїх газетах."

"Мені цілком не дивно — кажу я — бо наскільки більше успіху мають большевики, наскільки невдачі зараховують пани патріоти, які і так ледви дихають по своїх патріотичних порах. Судилось мені бачити деяких. Жаль було дивитися на них. З погляду людини, а глянь в очі (зеркало душі), первертні. На цілім обличчю мається якась непевність, якась боязнь. Іде такий патріот видлицю то спішити, гейби за ним хто гнав, а оглянеш, то якийсь так боязливо, гейби сотні людей на него гляділо. Зрештою вони за дні мало ходять по місті. За те, як "ніч настане", вони лоблять заходити в робітничий квартал і похнюпившись підслухувати, чи припадком не почувти-б де що такого, що могло-б перевести для "Фрі Прес" і натровити пресу на нас. Розуміється, це не владсь, а у большевиків руки чисті і тому видумують вони несовтврені річі до англійських газет. Нема, сусіде чого дивуватися: кого бють, той мусить кричати, а наших патріотів бють на кожнім кроці. Свої бють за брехню і чужі за обману. Істи треба, а ту ані ліберальних ані консервативних оголошень нема, церковщина пиняво йде, бо люде по фармах більше думают; не тільки парафіяне-стають, але і пастрік стада відкидаються від них; гроза така, що вже франці, єпископи по англійській пресі бють на тривогу і визнають до збирання фондів, отже цілком нема дивоти, що пани патріоти рідного покрово випишуть сяжевий статті на большевиків. Це борба за існування, в якій большевики побіждують, а побіждують тому, бо Правда по їх стороні."

"Розумію, дуже добре розумію" — каже сусід.

"Тільки, що до технічної сторони. А що до духової, то большевики скликали цей з'їзд не на те, аби наговорити великих слів велику купу, але на те, аби обрадяться над певними плянами і ввести їх в життя. І це, що є дуже замітне у них: вони не піддмухують солом'яних огнів. У них є певно витичений різак, конкретні дані і раз вони постановили такий плян перевести в життя, він буде переведений за всяку ціну."

"Значить — каже мій сусід — вмійте вести роботу, розуміють чого хотять і тримаються купи!"

"Точно так, сусіде."

"Ну, як-ж є їхні пляни на біжучий рік?"

"Перевести освітню і організаційну роботу серед відсталіх фермерів" — відповів я.

"Якими способами?" — питає сусід.

"При допомозі фермерської газети"

"Ну, як так, то прошу записати мене в передплатники. Даю долара на завдаток"

Сусід мій попрощався і пішов до себе, а я ось засілаю Вам, Дорогі Товариші, листу, і на подані на ній адреси зашліть пошито "Укр. Роб. Вісті". За пару днів буде в нас мітинг, то зберемо більше.

КОМІТЕРН З ПРИВОДУ АРЕШТУ КОМУНІСТА МОРЕНА.

В Еспанії арештовано еспанського комуніста Морена. Відносно цього арешту в Комітерні представникові Роста сказали:

"Це брехня, що Морен прибув із Москви. Поліція переслідує Морена вже кілька років, бо Морен є найталановитіший і найенергічний комуніст та профробітник в Еспанії. Морен керував комуністично-синдикалістичними профспілками, що належать до Профінтерну, торік був делегатом Еспанії на 3-му конгресі Профінтерну. Остання конференція еспанської компартії вибрала його на голову тимчасового Центрального Комітету."

Коли еспанська поліція арештувала більшість Ц.К., усю роботу виконував Морен. Тепер охранка, заарештувала Морена, хоче справу поставити, за-прикладом охраників інших країн, так наче-б то він приїхав із Москви з інструкціями і об'їзниками Комітерну в справі пропаганди."

КОМІТЕТ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІИ ФРАНЦІИ.

Дня 18. січня відбувся в Парижі перше засідання конгресу французької компартії. Семар зробив доповідь, де сказав, що пролетаріят не досить відповів на фашизм. Гасла партії не досить зрозумілі.

"Треба наблизитися до середніх клас, завоювати маси. Большевиків — додає Семар — це, переважно, завойовання мас, а не тільки переорганізація партії."

Сюзанна Жіро, що виступала далі, каже, що компартія стоїть на правдивому шляху. Останні події свідчать про наближення до мас. "Іманіте" стає органом широких робітничих мас, задовольняє їхні

потреби. Треба збільшити число членів паризької організації до 50,000, збільшити число читачів "Іманіте", завойувати міські управління."

КОМПАРТІЯ БЕЛЬГІИ ПРОТИ ОКУПАЦІИ КЕЛЬНСЬКОЇ ЗОНИ.

"Роте Фане", орган німецької компартії, повідомляє, що Центральный Комітет бельгійської компартії надіслав на імя німецької компартії телеграму з енергійним протестом з приводу того, що союзники не бажають евакувати Кольонську зону.

У телеграмі говориться, що продовження окупації свідчить про безсилля капіталістичних урядів встановити тривалий мир в Європі. Бельгійські комуністи потверджують свою солідарність із революційним німецьким пролетаріатом, що бореться проти світового капіталізму.

КОМУНІСТА КАЦА ЗВІЛЬНЕНО ПІД ЗАЛОГ.

Віденська поліція за вимогою чехословацького консульства арештувала в Відні, нібито за предьявлення підробленого паспорта, комуніста Каца, посла німецького райстату. Його випущено на волю під залог в 50,000,000 австрійських корон.

РЕНЕГАТИ ПОЗИВАЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ ГАЗЕТУ.

Скориставши в момент розколу з захоплення борговою зобов'язань шведської компартії, прихильники виключеного з партії ренегата Гегаудна подають центральному органу партії "Політикен" позов за 53 тисячі шведських корон. Як повідомляють газети, вони мають намір ще подати позов за 240 тис. корон.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ІНВАЛІДІВ У ФРАНЦІИ.

Дня 19. січня відбулася величезна демонстрація протесту інвалідів війни проти залицарських розмірів їхніх пенсій.

Тисячі скалчених воєнків — безруких, безногих і сліпих — припленталися на цей мітинг. Демонстрація являла собою жалке видописьво жертв капіталістичної різанини, яких залишили без средств до життя, після того, як вони зробили своє діло.

Демонстранти в промовах зазначили, що лівий бльок, приходячи до влади, обіцяв урегулювати справу пенсій та забезпечення інвалідів, але, ставши при владі, уряд Еріо іде за Пуанкаре і економить, скорочуючи пенсії інвалідам війни. Країна, що витрачає так багато грошей на військовий бюджет — говорили промовці — повинна задовольнити вимоги інвалідів і повинна збільшити загальну суму пенсій для них на 200 мільонів франків. Уряд повинен найти засоби, щоб врятувати інвалідів від обіймів голоду і смерті.

ЗРІСТ СТІННИХ ГАЗЕТ В НІМЕЧЧИИ.

Заводські стінні газети є майже на всіх заводах Німеччини. Значення їх уже розуміє поліція і переслідує редакторів і робірок цих газет. Виконком Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам одержав листа від робітничого заводу "Дайчер Кайзер" в Магбооіні, в якому він пише, що редактор заводу газети витягнув кілька тижнів розшукує шущмани. Через підозріння в участі в газеті, як робкоора, заарештовано другого робітника.

Товариші! Не забувайте відносити передплату на "Українські Робітничі Вісті".

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

У Львові відбулися велелюдні збори українських громадських діячів, літераторів, учених та студентів, присвячені справі переслідування української культури в Польщі. На зборах зачитувались також доклади про становище української культури на Радянській Україні.

Доповідач, що читав реферат про становище національної культури в Радянській Україні, кілька разів викликав оплески. Він зазначив, що в У.С.Р. українська наука і мистецтво досягли такого розвитку, про який не можуть і мріяти культурні діячі Галичини, Волині та Підляння.

Збори ухвалили винести протест проти переслідування української культури в Польщі. В резолюції збори вітають відродження української культури У.С.Р.Р.

УКР. БУРЖУАЗІЯ ПРОДАЄТЬСЯ ТУГОВО.

Міністер кресових справ Тугут проявляє велику енергію в справі розладу українського суспільства, настреного вороже до польської держави.

В цю хвилину зашебетав мій вичунок Василько:

"Дідуно, а чи то плавада, снос в Маніпегу світять лютрикою і мають теплу і студену воду в хатах?"

"Правда, сину, правда, або що?"

"А чи та лютрика і масину до друкування гонить?"

"Так, гонить. Чому питаєш?"

"Бо я хочу бути за дукада і хочу на другий лік їхати до Маніпегу лазом з вами, діду, як поїдете на з'їзд, добре?"

"Добре, синочку, добре, лише ввесь пильно, то як діждемо, поїдемо, бо там є гарні люде."

Дід Данило.

Для цього широко користуються даними йому "секретними фондами".

Після притягнення на свій бік бувшого голови українського клубу Антона Васильчука, він приступив до організації української преси й невеликих партійних угруповань, які мають завданням співробітничати з польським урядом.

Поруч з цим, Тугут висловився за необхідність поширення автономії воеводств. Він гадає, що боротьба з повстанцями в Галичині вимагає збільшення в чотири рази прикордонної сторожі й поліпшення поліцейського апарату. Цими заходами, себ-то, комбінованим сполученням субсидій і курті, Тугут має думку втихомирити кресів.

ЯК ПОЛЯКИ ГОСПОДАРЮЮТЬ НА КРЕСАХ.

До білоруського клубу польського союму надходять листи білоруських селян, в яких вони сповідають про те, що робиться тепер на селах, де стоять таборами десятки тисяч польських спеціальних військових частин.

Селяне пишуть, що з наказу офіцерів у багатьох селах виселяють селян із їхніх хат. Серед селянських дітей ширяться різні епідемічні хвороби. Воєнки реквірують у селян майже всі харчові продукти. Були випадки, коли забирали навіть солому, що лишлася для корму рогатої худоби. Чимало офіцерів наказують привселюдно бити селян, що приходять зі скаргами.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС

У Львові закінчився процес 17-ти робітників, яких обвинувачують в комуністичній пропаганді серед профспілок. Обвинувачення засуджено на каторжні роботи терміном від 2-ох до 6-ти років.

ВТИХОМИРЕННЯ КРЕСІВ.

Комісія в справах кресів виробила проект, що встановлює законодавчим порядком нічну вартову повинність для селянського населення. Згідно з проектом, кожне село для боротьби з партизанським рухом повинно виставити нічну сторожу. Є намір також вирубати ліси й чагарники в прикордонній смузі, які дають можливість переховуватися партизанам. Нарешті, ухвалено точно відмічати пересування селянського населення з однієї місцевости до другої.

10-ГОДИННИЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ.

Торговельно-промислова комісія союму ухвалила пропозицію про заведення 10-годинного робочого дня в металевій промисловости.

СКШИНСЬКІ ІДЕ НА КОНФЕРЕНЦІЮ МАЛОЇ АНТАНТИ.

11. січня міністер закордонних справ Скішнський вїхав до Гельсінгфорсу на конференцію представників балтійських держав.

АРЕШТИ КОМУНІСТІВ.

У Вільні вчинено багато арештів. Газети повідомляють ніби то поліція владаря захопити комуністичну бойову дружину.

Українська робітничая преса є ознака сили і свідомости робітництва. Памятайте про пресовий фонд і відновлення передплати!